T.C.
VAN VALILIGI

VAN
MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

T.C.
VAN VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

5. SINIF TÜRKÇE DERSİ

SORU SAYISI: 20
SÜRE: 40 dk

Adı Soyadı: .....

Okulu : .....

Sınıf - No : .....

1) "Sürmek" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "önüne katıp götürmek" anlamında kullanılmıştır?

A) Küçücük bir evde hayat sürüyordu.

B) Son sınavımız üç saat sürdü.

C) Yeni aldığı arabayı sürmüş.

D) Koyunlarını yaylaya doğru sürüyor.

2) Bir büyüğümle konuştuğumda insan davranışlarının zaman geçtikçe eski günleri aratır olduğunu söylemişti. Bu söylediklerinin altındaki nedeni merak ettim ve konuyu uygun bir anında tekrar açtım. Düşüncelerini ifade ederken kullandığı sade dili ve anlatımındaki doğallığı daha ilk kelimelerden kendini dinlettiriyordu. Bizde çok büyük bir eksiklik var, dedi. Eskiden insanlara bir iş yaptıklarında " Bir büyüğe sordun mu?" derlerdi. Şimdi bir başına iş yapmak adet olmuş. Bir iş yaptığımızda insanlarla görüş alışverişine girmekten, bir iki kelam edip onlara değer verdiğimizi göstermekten çekiniyoruz. Sanki onların fikirlerine başvurduğumuzda eksik hatta işe yaramaz bir gözle bize bakacaklarından korkuyoruz. Hâlbuki ne güzel demiş atalarımız…

Bir öğrenci bu parçayı hangi atasözümüzle devam ettirebilir?

A) İğneyi kendine çuvaldızı başkasına batır.

B) Danışan dağı aşmış, danışmayan düz yolda şaşmış.

C) Değirmen iki taştan, muhabbet iki baştan.

D) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

3) Bir güzelin âşığıyım erenler.
Onun için taşa tutar el beni.
Gündüz hayalimde gece düşümde,
Kumdan kuma savuruyor yel beni.
(Pir Sultan Abdal)

Yukarıdaki şiir için hangisini söylenebilir?

A) Altı çizili kelimeler eş sesli kelimelerdir.

B) Üçüncü dizede zıt anlamlı kelimeler yoktur.

C) Dördüncü dizede ''kum'' sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.

D) Savurmak kelimesi gerçek anlamda kullanılmıştır.

4)

Van'ın en önemli turizm değerlerinden olan Akdamar Adası'nın tatlı su ihtiyacı kısa bir süre önce karşılandı. Van Gölü zeminine döşenen dört kilometrelik borularla, Pınarbaşı Mahallesi'nden Akdamar Adası'na sular aktarıldı. Bu, adada hayat süren canlılar için çok önemli bir gelişme. Suyun gelmesiyle Orman Müdürlüğü tarafından yeşillendirme çalışmalarına hız verildi. Ağaç dikimine başlandı.

Metnin türü hangisidir?

A) Hikâye B) Haber yazısı

C) Masal D) Fabl

Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ölçme Değerlendirme Merkezi

5) Ayça, arkadaşlarıyla eş anlamlı sözcüklere örnek verme yarışması yapmış. Arkadaşlarından aşağıdaki cevapları almıştır.

Bilal: Üzüntü ve keder
Zehra: Kanun ve yasa
Cemil: Nehir ve ırmak
Sevgi: Lider ve öğretmen

Hangisinin verdiği cevap <u>yanlıştır</u>?

A) Bilal B) Zehra

C) Cemil D) Sevgi

6) Bir dersimde öğrencilerime hangi icadın veya keşfin insanlık için daha önemli olduğu sorusunu sormuştum. Bazı öğrencilerim tekerleğin icadını savunurken bazıları matbaanın, aynanın, ampulün, teleskopun, buharlı makinelerin icadının insanlık için daha önemli olduğunu söyledi. Ön sırada oturan Nihan adlı öğrencimin cevabını hiç unutmuyorum. Hepsi de önemli icatlar ama tüm insanların bunları kullanabilmesi daha önemli, dedi. Ne kadar da haklıydı. Bu icatları farklı milletlerden insanlar yapmasına karşın bu icatlardan dünyadaki tüm insanlar yararlanıyor. Asıl önemli olan bu bence.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Dünyadaki bütün icatlar, keşifler önemlidir.

B) Her insan için farklı bir icat önemlidir, hangisinin daha önemli olduğu tespit edilemez.

C) İcatları değerli kılan asıl şey bunların tüm ulusların hizmetine sunulmuş olmasıdır.

D) Tekerleğin icadı tüm icatların en önemlisidir.

7) Bugün cuma,
Büyükannemi hatırlıyorum,
Dolayısıyla çocukluğumu.
Uzun olaydı o günler,
Yere düşen ekmek parçasını
Öpüp başıma götürdüğüm günler.

(Cahit Sıtkı Tarancı)

Şiirin ana duygusu nedir?

A) Özlem B) Kuşku

C) Mutluluk D) Sitem

8) Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde anlatım farklı bir kişi ağzından yapılmıştır?

A) Öğretmenim durumumun ümitsiz olduğunu düşünüyordu. Benim müzikteki yeteneğimi göremediğini itiraf etmeliyim. Tüm zamanların en sevilen senfonilerinin beşini tamamıyla sağır olduğum dönemde besteledim. (Beethoven)

B) Hakkında ''Bir şey öğrenemeyecek kadar beyin gücü az.'' denildi. İlk iki işinden kovuldu. Ampulü bulmadan önce bin kez yanıldı. Bugün dünyanın en büyük bilim insanları listesinde.(Thomas Edison)

C) Doğuştan görme engelli Türk ressamım. Yaşamım boyunca görmediğim nesnelerin maket modellerine parmak uçlarımla dokunarak onları başarıyla resmettim. (Eşref Armağan)

D) Bugün elli liranın arkasında size gülümseyen benim. Yaşamımı kadınların toplum içinde var olmasına adadım. Ülkemde ''İlk Kadın Romancı' 'unvanı bana verildi.(Fatma Aliye)

Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ölçme Değerlendirme Merkezi

9) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçek bir olay anlatılmıştır?

A) Ters lale beni dağ başında yalnız bırakmayın, ziyaret edin, diye söyleniyordu.

B) Kış gelecek diye çam ağacı çok mutluydu.

C) Kırmızı gül, bülbül gelmedi diye çok üzüldü.

D) Kış geldi, dağların zirvelerinde kar görülmeye başlandı.

10) İstanbul'u fetheden Fatih Sultan Mehmet'in hocası, bilim insanı ve tıp alimi Akşemseddin'in asıl adı Mehmet Şemseddin'dir. Fetihten sonra şehre Fatih ile birlikte girmiştir. Şehir halkı Akşemseddin'i padişah sanıp ona çiçekler uzatmış, o ise padişahın kendisi olmadığını söyleyerek Sultan Mehmet'i göstermişler. Fatih Sultan Mehmet "Hünkar benim ama o benim hocamdır. Çiçekler ona layıktır." diyerek Akşemseddin'e hak ettiği değeri vermiştir.

Metinden hareketle hangisi çıkarılabilir?

A) Her kahraman zaferlerini ödüllerle taçlandırmalıdır.

B) Başarılarımızın asıl mimarı olan eğitimcilerimizin kıymetini bilmeliyiz.

C) Bize miras bırakılan bu toprakları korumalı ve değerini bilmeliyiz.

D) Büyüklerimize saygıda kusur etmemeliyiz ve onları sevmeliyiz.

11) İstanbul Unkapanında doğmuş, 17. yüzyılda yaşamış bir Türk gezginidir. Gezip gördüğü yerler hakkında notlar almış. Bu notları birleştirip Seyahatname eserinde toplamıştır. İlk gezisini İstanbul'a yaptıktan sonra Osmanlının bütün topraklarını gezmeye başlamıştır.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı <u>yoktur</u>?

A) Evliya Çelebi, nerede doğmuştur?

B) Evliya Çelebi'nin eserinin adı nedir?

C) Evliya Çelebi, gittiği yerlerde nasıl karşılanmıştır?

D) Evliya Çelebi, ilk gezisine nereden başlamıştır?

12) Nasreddin Hoca fıkralarında kişiler pek kalabalık değildir. Başkahraman her zaman kendisidir. Etrafında en çok görülenler karısı, eşeği ve komşularıdır. İnce bir zekâ kıvraklığının, mizah gücünün yer aldığı; güldürürken düşündüren fıkralarında toplumsal karşıtlıklar, olumsuzluklar büyük bir ustalıkla sergilenir. Fıkralarında atasözlerine sıkça yer verilir.

Yukarıda verilen metnin konusu nedir?

A) Nasrettin Hoca'nın hayatı

B) Nasrettin Hoca fıkralarının özellikleri

C) Nasrettin Hoca'nın fiziki özellikleri

D) Nasrettin Hoca'nın kişisel özellikleri

Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ölçme Değerlendirme Merkezi

13)

10 Milyar Kwh Enerji	439 Milyon Kg Sera Gazı
42 Milyon Ağaç	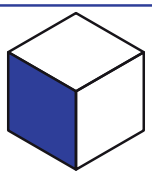 6 Milyon m^3 Depolama alanı
40 Milyon Orman	69 Milyon m^3 Su

İsrafı önlemek, kaynakları daha verimli kullanmak, atık miktarını azaltmak ve atıkları geri kazanmak, yarınlara temiz bir dünya bırakmak için ülkemizde "Sıfır Atık" projesi başlatılmıştır.

Tablo dikkate alındığında hangi atığın dönüştürülmesiyle kazanacaklarımız sıralanmıştır?

A) Plastik atık
B) Kâğıt atık
C) Atık Pil
D) Cam atık

14)

Nezle, soğuk algınlığı olarak da bilinir. Üst solunum yollarında başlayan ve en çok burnu etkileyen bulaşıcı bir hastalıktır. Öksürük, hafif ateş, burun tıkanıklığı, baş ağrısı, halsizlik ve iştahsızlık yapar. İlk üç günde bulaşıcıdır, sonra bulaşıcılığı azalır. Sık sık elleri yıkamak, maske takmak ve C vitamini bakımından zengin gıdalar tüketmek yararlı olacaktır. Nezlenin en etkili tedavisi bitki kaynaklı bol içecek tüketmek ve dinlenmektir.

Görsel ve metinden hareketle metne uygun başlık hangisidir?

A) Bulaşıcı Hastalıklar

B) Nezle ve Nezlenin Tedavisi

C) Hastalıklar ve Vitaminler

D) Nezle ve Virüsler

15)
1. Orhan Kemal'in kitapları bir okurun kitaplığında bulunması gereken bir hazinedir.
2. Eflatun Cem Güney'in ''Aşık Garip'' kitabını okuyan herkes doyumsuz tat alacaktır.
3. Kelile ve Dimne fabl türünde yazılmıştır, yazarı Beydeba'dır.
4. Naki Tezel'in ''Türk Masalları'' adlı eseri güzel bir kapakla süslenmiş.

Ayşe, öznel cümle örnekleri vermek istemiştir. Buna göre hangi cümledeki örneği vermesi <u>yanlış</u> olur?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ölçme Değerlendirme Merkezi

16)

Ailesiyle film izlemek isteyen beşinci sınıf öğrencisi Ebrar televizyon ekranındaki akıllı işareti görmüştür.

Aşağıdakilerden hangisini söylemesi <u>yanlış</u> olur?

A) Ailemle bu filmi izleyebilirim.

B) Yedi yaşındaki kardeşim de izleyebilir.

C) Annem bu simgenin genel izleyici anlamına geldiğini söyledi.

D) Şiddet ya da korku içeren bir filmdir.

17) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

A) Beni salonda <u>sakince</u> dinledi Ahmet.

B) Bu gol, takımı <u>umutlandırdı</u>.

C) Kendi suçunu <u>örtmek</u> için çabaladı.

D) Bu şarkının <u>notalarını</u> öğrenmek istiyorum.

18)

Tom üzgündü, umutsuzdu. Artık kimsenin kendisini sevmediğine inanıyordu. Belki bir gün çevresindekiler onu bu hale getirdiklerine üzüleceklerdi; ama bugün sanki herkes ondan kurtulmak istiyordu. Öyle olsun! diye düşündü. Mademki bir tek dostu yoktu, o halde yolunu kendisi çizmeliydi. Başka seçenek var mıydı? En iyisi korsan olmaktı.

Gökkuşaklarında yer alan renklerle ilgili bir araştırma yapıldı. Araştırma sonucunda içerdikleri renkler bakımından farklı on iki gökkuşağı tipi saptandı. Örneğin bazı gökkuşaklarında mavi ve mor yer almazken bazıları yalnızca kırmızıdan oluşuyor. Araştırmacılar gökkuşaklarının renklerinde görülen farklılığın Güneş'in konumuyla ilgili olduğunu düşünüyor. Örneğin gün doğarken ya da batarken kırmızı, sarı ve turuncu renklerden oluşan gökkuşakları görülebiliyor.

Metinlerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Her iki metin de bilgilendiricidir.

B) Her iki metin de bir hikâyeden alınmıştır.

C) Birinci metin bir kurgudur, ikinci metin bilgilendiricidir.

D) Birinci metin bilgi verir, ikinci metin bir hikâyedir.

19) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül farklı bir görevde kullanılmıştır?

A) İki katlı, mavi boyalı bir evde oturuyordu.

B) Defterini, kırmızı kalemini çantasına koydu.

C) Okuldan hemen geldi, yemeğini yedi.

D) Arabasını, evini, bahçesini satıp gitti.

Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ölçme Değerlendirme Merkezi

20) 1. Mehmet Akif, 1873 yılında İstanbul'da doğdu.

2. Küçük yaşlarda Arapça, Farsça ve Fransızcayı öğrendi.

3. Halkı bağımsızlığını korumak için Milli Mücadele'ye çağırdı.

4. Yazdığı İstiklal Marşı, ulusal marşımız oldu.

Yukarıdaki cümlelerden hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

A) 1 B) 2

C) 3 D) 4

Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ölçme Değerlendirme Merkezi

Test bitti. Cevaplarınızı kontrol ediniz.

CEVAP ANAHTARI

1	D
2	B
3	A
4	B
5	D
6	C
7	A
8	B
9	D
10	B
11	C
12	B
13	B
14	B
15	C
16	D
17	C
18	C
19	C
20	C

Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ölçme Değerlendirme Merkezi